දිනය	:	2021.05.16
සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය	:	12 ශ්‍රේණිය පැවරුම්
විෂය භාර ගුරු	:	ඊ.ඒ.එස්.එච්. ඇතුල්දූර
නිර්දේශිත ග්‍රන්ථය	:	**සද්ධර්මරත්නාවලිය**

ප්‍රශ්නය : රසවිඳීමට අපූරු කතා පුවතක් සහ ආගමික වශයෙන් සදුපදේශ ඉදිරිපත් කිරීම සද්ධර්මරත්නාවලී කතුවරයාගේ අභිප්‍රාය වූයේ ය. නිර්දිෂ්ට කතා පුවත් ඇසුරෙන් නිදසුන් දක්වමින් විමසන්න.

පිළිතුර සඳහා මග පෙන්වීම : මට්ටකුණ්ඩලී කතා පුවත

- **නිර්දේශිත ග්‍රන්ථය (සද්ධර්මරත්නාවලිය) පිළිබඳ කෙටියෙන් හැඳින්වීම.**
- **සාමාන්‍ය පොදු ජන සමාජය අරමුණු කර ගෙන කෘතිය රචනා කිරීම :-**

නිදසුන : ''එසේ හෙයින් නුවණ මඳ වත් කුශලච්ඡන්දය ඇති ව ධර්මාභියෝගයට උපදෙස් ලදින් බණ දහ පින්කම්හි හැසිර නිවන් සාදා ගනිත් නම් එසේ වූ සත් පුරුෂයනට වැඩ සඳහා සද්ධර්මරත්නාවලිය නම් වූ ප්‍රබන්ධයක් කරම්හ.''

තම කතා වස්තු නිර්මාණයට පාදක කරගත් පාලි ධම්මපදට්ඨ කතාවේ පාලි ක්‍රමය ඉවත් කරමින් පොදු ජන සමාජයට ගැළපෙන රසවත් බසක් නිර්මාණය කිරීම :-

නිදසුන : ''පාලි ක්‍රමය හැර අර්ථ පමණක් ගෙන අප කළා වූ ප්‍රබන්ධයෙහි.... ''

- **ශ්‍රැති ගෝචර ශෛලිය පාදක කර ගැනීම :-**

නිදසුන : ''සැවැත් නුවර අදින්නපුබ්බක නම් බමුණෙක් කෙනෙක් වෙසෙති. උෟ තුමූ සුධා භෝජන ජාතකයෙහි කෙළ ගණන් වස්තු ඇති සිටාණන් .... ''

- **උපමා/ රූපක/ ප්‍රස්තාව පිරුළු → චරිත, අවස්ථා හා සිද්ධි නිරූපණ සඳහා යොදා ගැනීම.**

උපමා :- **''තණ අග ගලා තෙල් බින්දුවක් විතරක් අනුන්ට නුදුන් විරූ ය. .... ''**

''නුග ගස මහත් වත් නුග ඵලය කුඩා වන්නා සේ .... ''

''දවාලූ කඩ රෙද්දට ලෝභයෙන් හඬන්නා සේ .... ''

උපමාමාලා :- **''පැතුව මනා දෙය තබා පොල් ගසින් තල් පක් පතන්නා සේ, ගින්නෙන් සිසිල පතන්නා සේ, අකුසලින් සැපත් පතන්නා සේ .... ''**

''පුන්සඳ මඬලෙන් භාගයක් රත් වලායකිත් වසන කලක් පරිද්දෙන් ද විදුලියක් හා සමාන පටි ධතුන් වහන්සේ බැඳගෙන ...සිතුකුළු පච්ච බඳුවද මල් දමින් වෙලන කලක් මෙන් ද....''

රූපක :- **''මට්ටකුණ්ඩලී නමැති කුඩමසු, පිළ නමැති දිය කෝල්බඩ හොත්තේ බුදුන්ගේ නුවණ දැලට තමා සම්භවුව මනා හෙයින් .... ''**

ප්‍රස්තාව පිරුළු :- **''ආඳා යවා තබාලා වල්පත ගත්තා සේ ....''**

''පය බරවායට පිටිකර බෙහෙත් බඳිනා සේ .... ''

- **පොදු ජන වහරේ යෙදුම් පාදක කර ගැනීම :-**

''ඇඹුලකින් තඹ මලකඩ නැති වන්නා සේ .... ''

''වී අවදියේ නො ලැබ්බ හැකි වියට හඬන්නා සේ .... ''

''සාද විඳ සිටියවුන්ට බුලත් දී සාදය නිමවන්නා සේ .... ''

- කට වහරේ වදන් පාදක කර ගැනීම :-

''බමුණු මිය ගිය පුතු දවා පියා මළ පුතු අරභයා හඬමින් දවාපූ සොහොන්හි ඇවිද්දි....''

- නාට්‍යානුසාරී දෙබස් පාදක කර ගැනීම :-

''තොපගේ පුතණුවන්ගේ සැටි පෙවෙත් නපුර....''

''පින්වත් බැමිණිය කුමක් කියයි ද?....''

''මාගේ රථ මැදිරියෙක් ඇත. ඒ තෙමේත් ගනරන්මුවා ය....''

''ලදොත් ජීවත් වන්නා මුත් නොලදොත් ජීවිතය හරමි....''

''එම්බල බමුණ, අසන දෙයටත් වඩා දුටු දෙය ප්‍රත්‍යක්‍ෂය.....''

- ධර්මෝපදේශ දානයෙන් සමාජය යහමගට ගැනීම අරමුණුකොට ගෙන රචකයා කතාව ආරම්භයේ දීත්, කතාව අතරතුර දීත්, කතාව අවසානයේ දීත් සුදුසු පරිදි අවධානය යොමුකර තිබීම.

කතාව ආරම්භයේ දී :-''යම් කෙනෙක් නුවණ නමැති පහන් ඇසින් කුශල් මගට බැස ලසු වූත් කුශලයෙහි හැසිරෙත් නම් ඒ නිසා ලබන ලොවී ලොව්තුරා සැපත් මට්ටකුණ්ඩලී වස්තුවෙන් දක්වම්හ''

කතාව අතරතුර දී :-'' මේ අවස්ථාවට පිළිවන් ව තිබෙන සිත පැහැදී ම කෙරෙමි'යසිතා ....''

කතාව අවසානයේ :-'' එසේ හෙයින් සියලුම පින්කමට ප්‍රධාන වූ සිත පහදවා පින් කරව ....''

''එසේ හෙයින් සත් පුරුෂයන් විසින් සද්ධර්මරත්නාවලී නමැති මූණු බලා ශීල- සමාද්ධ්‍යාදී ගුණ ශොභාවෙන් හොබනේ මැනවි.''

- මට්ටකුණ්ඩලී වස්තුවෙන් ප්‍රායෝගික ජීවිතයට ලබා දෙන සදුපදේශ

- සිටුවරයෙකු වූ අදින්නපුබ්බක තම එක ම පුතුට නිසි වයසේ දී පලන්දන ආභරණ ඉතා දිළින්දෙකුගේ තත්ත්වයටත් නොගැලපෙන ලෙස සාදා දුන් නිසා දරුවාට ආවේණික නමක් ද පටබැඳීම: එබැවින් දරුවා සමාජයේ උපහාසයට ලක්වීම.
- කෙතෙක් ධනය තිබුණ ද තම ප්‍රාණසාරී එක ම පුතුට නිසි පෝෂණයෙන් යුතු වූ ආහාර-පාන ලබා නො දුන් බැවින් පුතු රෝගාතුර වීම: එනම් දැඩි මසුරුබව තමන්ටත් තමන් ඇසුරු කරන්නන්ටත් අනර්ථකාරී වන බව ධර්මසේන පසක් කරලයි.

- අදින්නපුබ්බකගේ දැඩි මසුරු මානසිකත්වය නිසා දරුවාගේ රෝගයට නිසි ප්‍රතිකාර නොකිරීමෙන් එක ම දරුවාව ඔහුට අහිමි වීම.
- පියාගේ දැඩි මසුරු මානසිකත්වය නිසා දරුවාගේ රෝගයට නිසි ප්‍රතිකාර නොලැබීමෙන් දරුවාට සිය ජීවිතයෙන් වන්දි ගෙවීමට සිදුවීම.
- බුද්ධ ශ්‍රාවකයෙකු ව කටයුතු කිරීමෙන් මහත් ඵල මහත් ආනිශංස ලැබිය හැකිබව
- අකුශලය ගැල අදින ගොනු පසුපස එන්නා වූ රියසක මෙන් තමා පසුපස එනබව.
- පහන් සිතින් කළ කුශලය තමාගේ ඡායාව හැර නොයන සෙවනැල්ල සේ තමා හා එක් ව වසනබව.